PRESENT

simple	continuous	perfect	perfect continuous
• czynności powtarzające się, • stany (czynności stałe), • czynności odbywające się według harmonogramów, • prawa natury, • recenzje, komentarze sportowe, narracja;	• czynności wykonywane w chwili mówienia; **z wyjątkiem czasowników opisujących emocje, uczucia, preferencje, czynności umysłowe, zmysły,** • czynności zaplanowane na bliską przyszłość, • sytuacje tymczasowe, zmienne, • czynności powtarzające się, które nas irytują (z always)	• czynności, które zaczęły się w przeszłości i trwają do tej pory zwłaszcza z czasownikami **opisującymi emocje, uczucia, preferencje, czynności umysłowe, zmysły,** • osobiste doświadczenia, • czynności, które zostały zakończone, ale nie wiemy dokładnie kiedy, • czynności, które zostały zakończone niedawno (z just, already, recently, so far, today, this morning/week/afternoon)	• czynności, które zaczęły się w przeszłości i trwają do tej pory (by podkreślić długość trwania; **z wyjątkiem czasowników opisujących emocje, uczucia, preferencje, czynności umysłowe, zmysły),** • czynności, które zaczęły się w przeszłości i trwały jakiś czas lub trwają do tej pory, ale ich rezultaty są widoczne teraz;
Time expressions: always, never, sometimes, usually, often, rarely, hardly ever, every day/week/month etc., on Mondays/Tuesdays etc.	**Time expressions:** now, at the moment, at present, nowadays, these days, today, tomorrow, next week, tonnight etc.	**Time expressions:** already, yet, just, ever, never, for, since, recently, so far	**Time expressions:** since, for, how long
Zdania twierdzące: Pytania: Przeczenia:	Zdania twierdzące: Pytania: Przeczenia:	Zdania twierdzące: Pytania: Przeczenia:	Zdania twierdzące: Pytania: Przeczenia:

Osoba+have/has+3forma/-ed. Have/Has+osoba+3forma/-ed? Osoba+am/is/are+-ing. Osoba+don't/doesn't+1forma.

Am/is/are+osoba+-ing? Osoba+have/has+been+-ing. Have/Has+osoba+been+-ing? Osoba+1forma(s/es/ies).

Do/Does+osoba+1forma? Osoba+am/is/are+not+-ing. Osoba+have/has+not+3forma/-ed. Osoba+have/has+not+been+-ing.